

Kommunstyrelsen

KS § XX

KS/2017:132

Mål och budget 2018 med ekonomisk plan för 2019-2020

Ekonomiska ramar för driftbudget och övergripande mål för 2018-2020 beslutades av fullmäktige 2017-06-15. Som grund för ramarna låg den prognos för skatter och bidrag som grundade sig på befolkningsprognosen för kommunen och uppgifter från SKL.

Den svenska ekonomin bedöms av SKL efter några år av stark tillväxt vara i en högkonjunktur som kommer att stärkas ytterligare under det kommande året. SKL räknar därefter med en återgång till ett konjunkturellt normalläge med betydligt lägre tillväxttakt. Efter en tid av minskad arbetslöshet och ökat antal arbetade timmar förväntas nu sysselsättningsnivån plana ut över tid. Detta beroende på att de som är väletablerade på arbetsmarknaden till stor del är i full sysselsättning. Den avmattade sysselsättningsökningen får till konsekvens att tillväxten i det reala skatteunderlaget minskar - samtidigt som kostnaderna för Sveriges kommuner pga den demografiska utvecklingen ökar. (Källa: SKL Ekonomirapport oktober 2017)

Sammanfattningsvis innebär budgetförslaget att kommunen uppnår följande resultat exklusive VA-verksamheten och jämförelsestörande poster: 12,5 mnkr för 2018, 9,8 mnkr för 2019 och 5,3 mnkr för 2020. Ärendet beskrivs i tjänsteskrivelse daterat den 24 oktober 2017.

Förslag till beslut

Kommunstyrelsens förslag till fullmäktige

1. Kommunfullmäktige fastställer förslag till drift- och investeringsbudget för år 2018, ekonomisk plan för åren 2019 och 2020 enligt tjänsteskrivelse daterad 2017-10-24.
2. Kommunfullmäktige fastställer de övergripande målen och indikatorerna för Salems kommun år 2018 enligt förslag i denna tjänsteskrivelse samt bilaga.
3. Kommunfullmäktige fastställer att följande verksamhetsmål är mål av betydelse för god ekonomisk hushållning:
  - Mål nr 6 - Salems förskolor och skolor ska erbjuda en lärande miljö som ger barn och elever goda förutsättningar för att förvärva kunskaper och ta ansvar för sin framtida utveckling. Eleverna ska nå en kunskapsnivå som ligger över genomsnittet i Stockholms län.
  - Mål nr 7 - Salems kommun ska vara en attraktiv arbetsgivare.
4. Kommunfullmäktige fastställer att följande finansiella mål är mål av betydelse för god ekonomisk hushållning:
  - Mål nr 8 - Salems kommun ska ha en skattesats som är konkurrenskraftig på Södertörn.
  - Mål nr 9 - Salems kommun ska ha en stabil ekonomi.
5. Kommunfullmäktige uppmärksammas på att kommunstyrelsen inte tagit ställning till revisorernas budgetäskande: 653 tkr (2018), 656 tkr (2019) och 659 tkr (2020).
6. Kommunfullmäktige fastställer utdebiteringen för år 2018 till 19:67 kronor per

.....

Ordf. sign. Just. sign.

Kommunstyrelsen

skattekrona.

7. Kommunfullmäktige beslutar att extra amortering av lån kan ske under planperioden om likviditeten och resultatet så tillåter.
8. Kommunfullmäktige beslutar att kommunstyrelsen under år 2018 har rätt att omsätta lån, dvs låna upp belopp motsvarande belopp på de lån som förfaller till betalning under år 2018.
9. Kommunfullmäktige beslutar att VA- taxan för år 2018 ska höjas med 1 kr per m³. För år 2019 ska höjning ske med ytterligare 2 kr per m³.
10. Kommunfullmäktige beslutar att finansieringen av investeringarna sker med
  - Resultat, exklusive avskrivningar och extraordinära poster, om totalt 211 mnkr under perioden 2018-2020
  - Upptagande av nya lån med 232 mnkr under planperioden, varav 113 mnkr år 2018, 55 mnkr år 2019 och 64 mnkr år 2020.

Kommunstyrelsens beslut för egen del

1. Kommunstyrelsen beslutar att fastställa mål och indikatorer för kommunstyrelsen år 2018 enligt förslag i denna tjänsteskrivelse samt bilaga.

Beslutsexpediering

.....

Ordf. sign. Just. sign.

Salem 2018-2020:

En budget för fler bostäder och växande sinnen

(Ett framtida Salems centrum vid övergångsstället på Säbytorgsvägen.)

*Moderaterna
Centern*

*Liberalerna
Kristdemokraterna*

2017-10-23

Kommunstyrelsen

En budget för fler bostäder och växande sinnen

Moderaterna, Liberalerna, Centerpartiet och Kristdemokraterna presenterar härmed förslag till budget 2018-2020.

Tre år framåt med Alliansen

Salems kommun är på väg in i ett omvandlingskede med omfattande förnyelse av våra två affärscentra, ökat bostadsbyggande och fortsatt utveckling av västra Rönninge. Alliansmajoriteten formar därför en budget för en växande kommun som kräver ny infrastruktur för såväl bostäder, transporter men också för kunskap och växande sinnen. Allt detta måste mötas med en intern kommunal utveckling av servicetjänster och flexibel dialog med salemborna.

Salems kommun har en lång rad av år med goda resultat bakom sig. Med detta budgetförslag kan salemborna räkna med ytterligare tre år med oförändrad kommunalskatt och god kvalitet i den kommunala servicen. Alliansen lägger också nya förslag på miljöområdet, gång- och cykelvägar och ett projekt för bättre tillgänglighet och rekreation i Garnudden samt IT-satsningar inom utbildningssektorn.

Utgångspunkter för budgetförslaget är följande fattade inriktningsbeslut i fullmäktige:

- Omvandling av Salems centrum enligt alternativ Beta
- Ny F-9-skola i Fågelsången
- Investeringsbudget i rambeslutet från i juni med bl a nya förskola i Södra Hallsta och två förskoleenheter kring Salems centrum

Till detta ska läggas att Alliansen föreslår att idrottshallen vid skolan i Fågelsången ska utformas i enlighet med Skogsängshallen och Säby Sim- och Sporthall.

Makroekonomi i Sverige, Europa och vidare

Den relativa högkonjunkturen förlängs med god tillväxt och låg inflation. Samtidigt är arbetslösheten fortfarande hög bland vissa grupper. Sverige har problem att få till stånd en fungerande integration, problematiken illustreras av ökande utanförskap och kriminalitet i vissa områden, årslånga perioder innan nyanlända kommer in på arbetsmarknaden och - för kommunerna - ett administrativt underläge i relationerna med staten som medför påfrestningar vilka inte möts med flexibilitet och förståelse från statens sida.

Skattetillväxten är fortsatt god under planperioden. Den osäkerhetsfaktor som bör framhållas är kommunens ökade kostnader för integration och boenden för nyanlända, i synnerhet då kompensationen från staten inte är tillräcklig. Nyligen har det också annonserats utredningsförslag om att kommunerna ska stå för asylboenden, d v s "vara längst fram i linjen" redan då flyktingar anländer till Sverige. Att staten skulle befria sig själva från den uppgiften och istället föra över den på kommunerna är en bekymmersam framtidsbild.

Inflationen är obetydlig. Det innebär att någon priskompensation inte finns med i budgeten, däremot en lönekostnadskompensation på 2%.

Politiska nyheter

Ekonomi

Som vanligt förbättras prognoserna för skattetillväxt mellan rambeslutet i juni och budgetförslaget i oktober. De mindre besparingsprogram som aviserades i samband med rambeslutet behöver inte verkställas, däremot kommer vissa effektiviseringar att ske. Resultatet efter extraordinära poster och VA ligger i nivå med enprocentsmålet de kommande två åren, år 2020 är nivån ca 5 mnkr eller 0,5% av skatter och bidrag.

Ramar 2018-2020 Resultat exkl. jämför.stör.post & VA

Bostadsbyggande

Alliansen har föreslagit ett antal byggprojekt för att fler ska kunna bo och leva i Salems kommun.

Rönninge centrum fullföljs med bostäder i Torghuset och i kv. Flädern ("Busstorgskvarteret"). Södra Hallsta ska nu tas fram mot ett planuppdrag och planeringsavtal. Glädjande nog finns 25 förslag som i princip alla svarar upp mot prospektets nivå på ca 200 bostäder.

Salems centrum-projektet är inne i en förhandlingsfas som ska kunna leda till förslag till planeringsavtal och start för en planeringsfas. I budgeten finns förslag på två tjänster som ska kopplas till projektet på investeringsidan, att rekryteras nu.

Utöver dessa förslag planeras hyresrätter i Norra Vitsippan (Prästbodavägen), ombyggnad av ett antal mindre lägenheter i Trekanten (Söderby Gårds väg), planering av ett mindre flerbostadsprojekt i Boktorp (Salarpsbacken) dessutom fullföljande av bostadsrätterna i kv. Trädgårdslunden (Rönninge centrum) samt kv. Rosstorp (Tallsättravägen).

Förslaget till Översiktsplan 2030 ska snart omsättas i ett utställningsförslag som ska leda till ett antagande under 2018.

Miljö och klimat

I Alliansförslaget finns flera förslag för att uppnå nationella mål på miljö- och energisektorerna. Kommunen har sett över indikatorerna för energibesparingar och antagit en strategi för övergång till elbilar i den kommunala fordonsparken. Denna strategi stöttas nu upp av anslag för laddstolpar för kommunens kommande elfordon med totalt 1 mnkr de kommande tre åren. För allmänheten driver kommunen ett arbete med att etablera laddstolpar kring Rönninge station.

Tidigare deponier vid Ersboda ska åtgärdas. Efter provtagningar finns nu förslag framme på åtgärder. Det politiska ansvaret för investeringen på ca 2 mnkr överförs till Kommunstyrelsens Tekniska utskott, eftersom Bygg- och Miljönämnden betonat sitt tillsynsansvar för projektet.

Arbetet med att förbättra sjöarnas hälsa går vidare. Dånviken lider av alltför låg vattenomsättning vilket lett till problem med algblooming. I Alliansens budget ingår 100 tkr för en förstudie av åtgärder för bättre vattenomsättning i Dånviken. En väg är att prova att tillföra rent färskvatten i sjön, vilket lett till goda resultat i Långsjön på Södertörn.

Ny grundskola i Fågelsången

Planeringen för den nya grundskolan fortlöper enligt plan. Detaljplan ska antas under 2018, målet är att skolan ska stå klar till höstterminen 2020. I förslaget till budget ingår också 40 mnkr extra i investeringar för att anlägga en idrottshall med samma planyta som Skogsängshallen och Säby Sim- och Sporthall. Det blir en mindre läktare, fyra omklädningsrum och möjligheter att dela av hallen för bästa möjliga lektionsutnyttjande. Tillfartsväg ska anläggas från Säbytorgsvägen i det norra alternativet, d v s med infart mitt emot Säby bollplan. Ett lämpligt antal parkeringsplatser anläggs utmed tillfartsvägen för att inte störa boende i närområdet.

Näringslivspolitik

Salems kommun kommer under 2018 att ta fram en ny näringslivspolitik i tillsammans med företagarna och Näringslivskommittén.

Förbättrad tillgänglighet och fritidsutbud i Garnudden

Rådet för funktionshinderfrågor har tagit initiativ till LONA-projektet i Garnudden som innebär gångstråk, grillplatser och enklare motionsredskap. Detta kompletteras nu av investeringar i "utegymmet" i Garnudden som alla kommuninvånare kan använda.

Gång- och cykelvägar

Alliansen föreslår nya utbyggnader av kommunens gång- och cykelvägsnät (GC). Realiserandet av kommunens gång- och cykelplan drivs vidare. Gång- och cykelvägen genom Karlskronaviken, näset över Dånviken mot Östertälje inleds före årsskiftet. Förnyade insatser sker för att uppdatera genomförandeavtalet och utföra fler undersökningar för att kunna bygga en bro med god stabilitet. GC-väg byggs också genom Solliden mot Toredal. Den sista delen av GC-bana/GC-väg från Rönningevägen mot Salemsvägen ska planeras och genomföras i samband med Södra Hallsta-projektet. I investeringsbudgeten finns årliga anslag på 2 mnkr för ytterligare GC-vägar. Alliansens förslag är att under 2018 göra en förstudie av en GC-väg längs Salemsvägen från Tvärvägen till "Välkomstmonumentet" nere vid motorvägen. Salems kommun har också förhoppningar om att Trafikverket ska påbörja planera för en GC-väg från Fiskarhagen i Botkyrka, via Bergaholmsvägen ("Gamla Riksettan") mot Södertälje.

Mottagande av nyanlända

Salems kommun tar sin del av mottagandet av nyanlända efter anvisning från Migrationsverket samt ensamkommande barn.

Nyanlända med PUT (permanent uppehållstillstånd) samt ensamkommande barn

År	Anvisade nyanlända med PUT	Ensamkommande barn
2014	29	10
2015	21	53
2016	56	1
2017	48	4

Källa: Socialförvaltningen

Kommunen är skyldig att tillhandahålla bostäder för de nyanlända. Under tidigare år har kommunens samarbetsavtal med Akelius gett tillräckligt med hyresbostäder. När

Anvisningslagen beslutades som en följd av den stora flyktingvågen 2015, beslöt kommunen att ta fram platser för tillfälligt boende i paviljonger. Tre platser av totalt nio har vunnit laga kraft, av dessa finns nu paviljonger vid Skyttorpsskolan och södra Vitsippan. Därutöver har kommunen tecknat avtal med en privatvärd om 10 enrumslägenheter. Dessa bostäder bör vara tillfyllest under 2018. Socialnämnden får ytterligare 1,4 mnkr i anslag för att täcka kostnadsökningar m m för de nya bostäderna.

Ordning och trygghet i och kring Salems centrum m m

Sedan tryggheten i och kring centrum påverkats negativt startades under våren ett tillfälligt samarbete med centrumägaren om väktarinsatser. Det är oacceptabelt att vår kommun, med vår särskilda inriktning på trygg boendemiljö, ska behöva utstå otrygghet i vårt centrum. Att förebygga otrygghet och möta störningar är polisens uppgift och kommunen har frekventa kontakter med ordningsmakten. Men polisen tvingas ofta prioritera andra brottsmiljöer. Kommunen kommer därför att fortsätta anlita väktare för att undvika hot och störningar, framför allt i och kring Salems centrum.

IT-satsningar

Kommunen avser dela på en tjänst som dataskyddsansvarig med andra kommuner. Den dataskyddsansvarige ska, enligt antagen EU-förordning som vid halvårsskiftet 2018 blir svensk lag, ansvara för att kommunen följer det regelverk som nu antagits. Syftet är att skydda medborgarnas integritet, bl a att slippa förekomma i offentliga dataregister, något som leder till merarbete och innebär en komplicerande faktor för kommunerna.

Kommunen föreslås övergå till ett enhetligt och IT-baserat projektsystem för kommunala byggen, medel anslås i investerings- och driftbudget.

Målförändringar

Inom ramen för denna budget föreslås smärre ändringar bland målen och indikatorerna, dels för övergripande mål, dels för några nämndmål. Bl a kommer målet om god boendemiljö att riktas om då Salems kommun bör jämföra sig med Stockholms län hellre än Södertörn. Indikatorerna för miljöbilar och energiförbrukning förändras. Indikatorerna under personalmålet har förändrats för att bli mer rättvisande. Kommunstyrelsen har fått ett nytt nämndmål för IT-verksamheten. Det finansiella målet om låneskuld per invånare korrigeras till att mäta låneskulden exklusive VA.

Investeringsbudgeten

Förslaget till investeringsbudget omfattar 393 mnkr under planperioden 2018-2020. Den nya skolan i Fågelsången samt förskolan i Södra Hallsta är tills vidare beräknade efter nyckeltal, dock höga sådana med kostnadsbuffertar. Närmare projektering ska ge mer

precisa kalkyler. Även åren efter planperioden innehåller stora investeringar i framför allt förskolor.

Investeringsbudgeten innebär en låneskuld på omkring 31 500 kr/invånare. Vårt finansiella mål hänvisar till genomsnittsnivån för kommunernas låneskuld i Stockholms län. Eftersom de flesta av våra länskommuner inte räknar med lånen för VA är det mer rättvisande om Salems kommuns beräkningar korrigeras med hänsyn till detta. För vår del innebär det att beräkningen kan reduceras med 7 600 kr/inv vilket lägger oss på 23 975 kr/inv, under länets genomsnittsnivå på 24 437 kr/inv.

Nämndvisa nyheter

Totalt har nämnderna fått ramtillägg 2018 på 45 mnkr (5,5%) inkl. lönekomensation på 2%. Ramtilläggen består främst av ökade anslag för befolkningsökningar, gällande avtal och förändrad lagstiftning.

Kommunstyrelsen får 300 tkr extra att fördela till nämnderna för utbildningsinsatser under 2018. Kansliet erhåller medel för utbyte av en leasingbil för vaktmästeriet. Kansliet får också investeringsmedel för nytt intranät. Under 2018 sker en konsultinsats för att presentera en mer pedagogiskt upplagd exploateringsredovisning.

Socialnämnden fick i juni ramtillägg på närmare 21 mnkr. Inom nämndens område ska vissa effektiviseringar ske i form av ett totalt uppdrag på 2,6 mnkr fr o m 2019. Nämnden har beslutat att beställningar av livsmedel o dyl ska göras via internetleverantörer istället för manuella inköp i butik. Hemtjänstpersonalen ska hjälpa de äldre med beställningar via internet. Denna förändring innebär en nettobesparing i form av minskad arbetstid på 700 tkr. Istället för att hemtjänstpersonalen tvättar i den äldres hem ska tvätten upphandlas för snabb återleverans till hemmet, vilket förväntas spara 400 kr. Nämnden utreder också frågan om att utnyttja den kollektivavtalsbestämda veckoarbetstiden fullt ut, vilket innebär 37,0 tim/v mot den idag praktiserade 36,25 tim/v. Detta beräknas spara 1,5 mnkr.

Barn- och utbildningsnämnden har fått ett ramtillägg på närmare 15 mnkr. Därutöver innebär Alliansens budgetförslag att det tidigare aviserade besparingsbetinget på 4,5 mkr för åren 2019 -2020 inte behöver genomföras. Det beror dels på att den senaste befolkningsprognosen pekar på en långsammare ökning av befolkningen och därmed ett lägre antal barn och elever dessa år än tidigare beräknats, dels på att budgetutrymmet förbättrats tack vara nya och gynnsammare skatteprognoser framöver.

Regeringen har ännu inte bekräftat att det heltäckande statsbidraget för "lärarlöneyftet" ska förlängas efter halvårsskiftet 2018. Vi förväntar oss dock ett beslut om detta. Alliansens förslag i denna budget innebär att lärarlöneyftet förlängs i samma takt som statsbidraget. SKL har pekat på att det finns effekter av sannolika pensionskostnadsökningar som idag inte täcks av statsbidraget. Dessa kostnadsökningar pekar främst mot 2020 och får finansieras inom Barn- och Utbildningsnämndens ram.

Nämnden får ytterligare 1 mnkr för respektive år för IT-satsningar i skolorna. Därutöver skjuter nämnden till egna driftmedel. Salems kommun kommer därmed att nå en dator per elev i grundskolan (1:1) och en dator per fem elever i förskolan. I Rönninge gymnasium är standarden 1:1.

Prishöjningarna för gymnasieutbildningarna i regionen blev lägre än väntat vilket medfört att nämnden sparar 700 tkr.

Barn- och Utbildningsförvaltningen har arbetat förtjänstfullt med att möta hotande kostnadsexplosioner för skolskjutsar. Genom en framgångsrik upphandling i samarbete med Telge Inköp har kommunen ingått ett nytt treårsavtal som resulterat i att kostnadsökningarna minimerats till 400 tkr per år.

Kommunstyrelsens tekniska utskott och Miljö- och Samhällsbyggnadsförvaltningen (MSB) ska reducera kostnader på ca 600 tkr fr o m 2019, som närmast är att beteckna som kostnadsförflyttningar till kommande år. MSB får 162 tkr i nettomedel för en ny bygglovshandläggare på Bygg- och Miljöenheten, vilken till största delen ska täckas med ökade intäkter från avgifter.

VA-taxan höjs de kommande åren enligt följande:

2018	+ 1:00 kr/kbm
2019	+ 2:00 kr/kbm
2020	+ 2:00 kr/kbm

Höjningarna är en följd av att nya VA-investeringar sker i kommunen samt ökade kostnader i SYVAB. SYVAB står inför investeringar på över 1,2 miljarder kr under de närmaste åren, vilket kommer att medföra ytterligare höjningar av VA-taxan.

Kultur- och Fritidsnämnden fortsätter åtgärderna för att öka flickors aktiviteter och deltagande i föreningslivet. Besöken på biblioteket och på fritidsgården utvecklas positivt. Som tidigare nämnts kommer "utegymmet" i Garnudden att utökas. År 2020

planeras golvet i Säby Sim- och Sporthall att bytas ut. En restaurering av simhallen finns med i investeringsbudgeten, men möjligheterna att samordna denna med Salems centrum-projektet ska först utredas.

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslås besluta i enlighet med Ekonomikontorets tjänsteskrivelse 2017-10-24.

Lennart Kalderén

Kommunstyrelsens ordförande

070-623 29 95

lennart.kalderen@salem.se